

РАЗПОРЕЖДАНЕ

гр. София, 24.11.2017 г.

С разпореждане от 30.06.2017 г. на председателя на Върховния касационен съд е образувано т. д. № 3/2017 г. на ОСГТК, по следните въпроси:

1. Когато по съществуващо лихвоносно задължение е извършено плащане, което е достатъчно да покрие разноските, но не е достатъчно да покрие всички (договорни и законни) лихви и главницата, при условията на чл.76, ал.1 ЗЗД или при условията на чл.76, ал.2 ЗЗД настъпва погасителният ефект по отношение на задължението за законна лихва по чл. 86, ал. 1 ЗЗД?

2. Когато изпълнението не е достатъчно, за да покрие главницата и дължащите се върху нея мораторни лихви, може ли длъжникът да се ползва от правото по чл.76, ал.1 ЗЗД да посочи кое от задълженията погасява или се прилага установената в чл.76, ал.2 ЗЗД поредност на погасяване на задълженията?

3. Как следва да се определи размерът на вземането на кредитора при предсрочна изискуемост по договор за заем/кредит - само в размер на непогасения остатък от предоставената по договора парична сума или се включва и уговореното в договора възнаграждение (възнаградителни лихви)?

Комисията, определена за изготвяне на проект за тълкувателно решение по делото депозира предложение, като констатира, че двата въпроса /т. 1 и т.2/ са допустимо основание за образуваната тълкувателна процедура и предложи самостоятелно поставените въпроси по т.1 и т.2 от разпореждането за образуване на тълкувателното дело да се формулират като един въпрос, при следната редакция:

„Когато извършеното плащане не е достатъчно, погасителният ефект за законната лихва за забава при неизпълнение на парично задължение настъпва при условията и в поредността по чл.76, ал. 1 ЗЗД или при условията и в поредността по чл.76, ал. 2 ЗЗД?

По поставения за тълкуване в т.3 материалноправен въпрос: „Как следва да се определи размерът на вземането на кредитора при предсрочна изискуемост по договор за заем/кредит- само в размер на непогасения остатък от предоставената по договора парична сума или се включва и уговореното в договора възнаграждение (възнаградителни лихви)?”, комисията също констатира противоречива практика на ВКС, с оглед на което прецени, че искането е допустимо, въпросът е точно формулиран и не се налага да бъде редактиран.

С разпореждане от 17.11.2017 г. на председателя на ВКС беше насрочено закрито заседание по тълкувателното дело на 23.11.2017 г., в което по решение на ОСГТК да се прередактират в един въпрос въпросите по т.1 и по т.2 от разпореждането от 30.06.2017 г. за образуване на тълкувателното дело, като същите придобият посоченото по-горе съдържание.

В проведеното закрито съдебно заседание на 23.11.2017 г. Общото събрание на Гражданска и Търговска колегии взе решение, с което на основание т.7.3 от Правилата за приемане на тълкувателни решения от ОСГК, ОГТК и ОСГТК се прередактираха въпрос 1 и въпрос 2 от разпореждането за образуването на тълкувателното дело в един въпрос.

По третия въпрос от разпореждането за образуване на тълкувателното дело ОСГТК на основание т.7.3 от Правилата взе решение, с което предлага на председателя на ВКС да измени разпореждането за образуване по въпроса по т. 3, като въпросът, поставен по реда на чл. 124 ЗСВ придобие следното съдържание:

„Как следва да се определи размерът на вземането на кредитора при предсрочна изискуемост по договор за заем/кредит - само в размер на непогасения остатък от предоставената по договора парична сума или се включва уговореното в договора възнаграждение (възнаградителни лихви) и/или законните лихви?

Предвид изложеното, взетото решение на ОСГТК в заседанието от 23.11.2017 г. и на основание т.7.3 от Правилата за приемане на тълкувателни решения от ОСГК, ОГТК и ОСГТК на ВКС, е необходимо разпореждането за образуване да бъде изменено по въпроса по т.3, като се изпратят писма до лицата по чл. 129 ЗСВ, които могат да депозират становища.

С оглед на изложеното,

Р А З П О Р Е Ж Д А М:

I. ИЗМЕНЯМ разпореждането от 30.06.2017 г. на председателя на ВКС за образуване на тълкувателно дело № 3/2017 г. на ОСГТК относно въпроса по т.3, предмет на тълкувателното дело, който придобива следната редакция:

„Как следва да се определи размерът на вземането на кредитора при предсрочна изискуемост по договор за заем/кредит - само в размер на непогасения остатък от предоставената по договора парична сума или се включва уговореното в договора възнаграждение (възнаградителни лихви) и/или законните лихви?.,

II. Копия от настоящото разпореждане, от предложението на заместниците на председателя на ВКС и ръководители на Гражданската и Търговската колегии и от предложението на комисията да се изпратят на Комисията по правни въпроси при 44-то Народно събрание на Република България, главния прокурор, министъра на правосъдието, омбудсмана на Република България, председателя на Висшия адвокатски съвет, ръководителите на секция по публичноправни науки и на секция по гражданскоправни науки към Института за държавата и правото при Българската академия на науките,, ръководителите на катедрите по гражданскоправни науки в юридическите факултети на Софийския университет „Св. Климент Охридски” и Пловдивския университет „Паисий Хилендарски”, ръководителите на катедрите „Частноправни науки” при Университета за национално и световно стопанство – гр. София, Великотърновския университет „Св. св. Кирил и Методий”, ръководителя на Департамент „Право” на Нов Български Университет – гр. София, които могат да изразят становище в срок до 16.02.2018 г. по следните въпроси:

„Когато извършеното плащане не е достатъчно, погасителният ефект за законната лихва за забава при неизпълнение на парично задължение настъпва при условията и в поредността по чл.76, ал. 1 ЗЗД или при условията и в поредността по чл.76, ал. 2 ЗЗД?

Как следва да се определи размерът на вземането на кредитора при предсрочна изискуемост по договор за заем/кредит - само в размер на непогасения остатък от предоставената по договора парична сума или се включва уговореното в договора възнаграждение (възнаградителни лихви) и/или законните лихви?“

III. Копия от настоящото разпореждане, от предложението на заместниците на председателя на ВКС и ръководители на Гражданската и Търговската колегии и от предложението на комисията да се изпратят и на председателите на апелативните съдилища, на окръжните съдилища и на Софийския градски съд – за изразяване на становище в гореуказания срок.

IV. Настоящото разпореждане да се публикува на вътрешния и външния сайт на ВКС – секция „Тълкувателни дела”.

**ДАРИЯ ПРОДАНОВА –
ЗА ПРЕДСЕДАТЕЛ
НА ВЪРХОВНИЯ КАСАЦИОНЕН СЪД
/съгласно заповед № 2828/23.11.2017./**

